

Domácí cvičení

1) Zjednodušte následující výrazy

$$\frac{m - \frac{4}{m}}{m + 2}, \quad \frac{\frac{x^4 - y^2}{x^2 y^2}}{\left(1 + \frac{y^2}{x^2}\right)\left(1 - \frac{2x}{y} + \frac{x^2}{y^2}\right)}, \quad \frac{x^2 - 8x + 16}{2x + 1} - \frac{2x^2 + 2x - 2}{4x^2 - 2x + 1}, \quad 6x +$$

$$+ \left(\frac{x}{x-2} - \frac{x}{x+2}\right) \div \frac{4x}{x^4 - 2x^3 + 8x - 16}$$

2) Určete definiční obory funkcí: $f : y = \log_a \frac{4}{x-3}$, $0 < a < 1$, $f : y = \frac{1}{2^{\cos x}}$

3) Načrtněte grafy následujících funkcí:

$$\cos x, \sin x, \sin 2x, x^2, \log x, \ln x, e^x, e^{-x}, |\sin x|, |\ln x|, \tan x, \tan|x|.$$

4) Řešte rovnici $1 + \frac{a^2 - 1}{x} = a$ s parametrem $a \in \mathfrak{R}$.

5) Určete a , resp. b , c tak, aby pro kořeny $x_1 = 2x_2$ (vzpomenete si na Viětovy

$$ax^2 - 42x + 8 = 0$$

$$\text{vztahy?}): 25x^2 - 45x + c = 0$$

$$9x^2 + bx + 2 = 0$$

6) Napište pomocí parametrů všechny kvadratické rovnice, jejichž kořeny jsou

$$x_1 = r^2 + s^2, x_2 = 2rs$$

samy dány pomocí parametrů $r, s \in \mathfrak{R}$:

$$x_1 = r + s, x_2 = \frac{1}{r} + \frac{1}{s}$$

7) Řešte v $\mathfrak{R}$ následující rovnice:

$$3^x + 3^{x+2} + 3^{x+3} = 80, \quad \sqrt[2x+7]{4^{13-x}} = 1024, \quad \log_3(x+6) + \log_3(x-2) = 0,$$

$$\log_4^2(x^2 + 1) - 3\log_4(x^2 + 1) - 4 = 0, \quad 3^{2\log x} = 729, \quad 4\tan^2 x + 3\tan x - 7 = 0,$$

$$2^{5x} \cdot 2^x = \frac{1}{4^2}, \quad \sin x + \cos x = \frac{1}{2}, \quad \tan x - 3\tan 3x = 0,$$

$$\cos\left(x + \frac{\pi}{2}\right) + \sin 2x = 1 + \sin\left(x - \frac{\pi}{2}\right) + \cos 2x, \quad \sin x \cdot (1 - \cos 2x),$$

$$\sin^2 x - 2\sin x \cos x - \cos^2 x = 0.$$

8) Rozumíte opravdu logaritům a umíte s nimi pracovat? Tak bez použití kalkulaček (ano, bude to těžké) vypočtete: $\log 3 = ?$, víte-li, že

$$10^{1/2} = 3,162 \quad 10^{1/5} = 1,585$$

$$10^{1/3} = 2,154 \quad 10^{1/6} = 1,468.$$

$$10^{1/4} = 1,778 \quad 10^{1/7} = 1,389$$

9) Bez použití kalkulačky vypočítejte následující součin:

$$81 \cdot 45 \cdot 36 \cdot 27 \cdot 24 = ? \text{ při této příležitosti by jste mohli potřebovat}$$

logaritmické tabulky. Ať se vám výpočet podaří či ne jistě nebudete závidět

svým předchůdcům, kteří neměli možnosti současné výpočetní techniky a na

druhou stranu snad poznáte, jak mocný nástroj pro „ruční“ počítání logaritmy jsou. Pokud by se vám předešlý příklad zdál odtržený od praxe a jednoduchý můžete se pokusit o výpočet, např. $25!$.

n	log(n)	n	log(n)	n	log(n)
1	0,000	4	0,602	7	0,845
2	0,301	5	0,699	8	0,903
3	0,477	6	0,778	9	0,945

- 10) Zakreslete do Gaussovy roviny následující komplexní čísla a určete k nim čísla komplexně sdružená, absolutní hodnotu (modul) a jejich modul:
 2 , $3i$, $2 + 4i$, $-1 + i$, $3 - 2i$, $1 + 2i$.
- 11) Pokuste se dokázat následující tvrzení: Pro každé $z \in \mathbf{C}$ platí $z \cdot z^* \in \mathfrak{R}$, kde z^* označuje číslo komplexně sdružené k číslu z .
- 12) Upravte komplexní čísla: $\frac{10}{2-i}$, $\frac{7-i}{4+2i}$, $\frac{i+2}{i-2}$, $\frac{1-i}{1+3i}$, $\frac{\frac{1}{i-1} - \frac{1}{i+1}}{\frac{1}{i-1} - \frac{1}{i+1}}$.
- 13) Kolik různých přirozených čísel je možné utvořit z číslic 0,1,2,3,4. smí-li každá tato číslice být v čísle obsazena nejvýš jednou?
- 14) V urně je šest lístků téhož tvaru očíslovaných 1,2,...,6. Kolika různými způsoby je lze vytáhnout, jestliže se tažený lístek do urny nevrací a přihlíží se k pořadí, v jakém byly lístky taženy?
- 15) Kolik různých vrhů lze provést a) dvěma, b) třemi kostkami, je-li na každé ze šesti stěn 1 až 6 teček?
- 16) Zjistěte počet přirozených pěticiferných čísel, která lze utvořit z číslic 1,2,5,6,8 v případě, že se číslice nesmějí opakovat. Poté určete pravděpodobnost, že náhodně vybrané číslo z takto utvořených pěticiferných čísel je dělitelné a) pěti, b) čtyřmi.
- 17) Ze šesti mužů a čtyř žen se má vybrat sedmičlenná skupina: a) Kolika způsoby je to možné? b) Kolika způsoby je to možné, jestliže v ní mají být právě dvě ženy? c) Vypočítejte pravděpodobnost, že v náhodně vybrané sedmičlenné skupině budou alespoň tři ženy.
- 18) Jaká je pravděpodobnost, že ze sady důkladně promíchaných mariášových karet dostaneme ze sedmi karet alespoň šest stejné barvy? Mariášové karty obsahují osm karet v každé ze čtyř barev.
- 19) Napište osovou rovnici elipsy se středem v počátku, procházející body $M = [8, 3]$, $N = [6, 4]$. Určete také ohniska elipsy.
- 20) Délky stěnových úhlopříček kvádra jsou v poměru $\sqrt{10} : \sqrt{17} : 5$. Určete rozměry kvádra, je-li jeho objem $V=96\text{cm}^3$.
- 21) Je dán pravouhlý trojúhelník ABC ($|\angle BCA| = \pi/2$), kde $|BC| = a$, $|AC| = b$, $|AB| = c$. Vypočítejte poměr objemů tří těles, která vzniknou rotací tohoto trojúhelníku postupně kolem každé jeho strany.
- 22) Určete poloměr a střed kružnice opsané rovnoramennému lichoběžníku, jsou-li zadány obě základny a výška.

- 23) Parabola $(x - 3)^2 = 2p(y + 2)$ má tečnu $x + y + 2 = 0$. Určete parametr p a souřadnice dotyku T . (Malá nápověda: nezapomeňte, že tečna má s parabolou společný jediný bod.)
- 24) Na elipse s poloosami délky 5 mm, 4 mm najděte všechny body, jejichž vzdálenost od jednoho z ohnisek je 3 mm.
- 25) Na parabole najděte všechny body, jejichž vzdálenost od vrcholu paraboly je stejná jako vzdálenost ohniska od řídicí přímky.